

svarsordningen af 1909 var baseret paa at koncentrere Forsvaret omkring Sjælland og ganske særlig omkring København, medens den kun ydede en meget ringe Neutralitetsbeskyttelse for Jylland. Nu er man i Almindelighed enig om, at dette Forhold maa forandres — det ligger jo ogsaa deri, at der er vedtaget en Lov om Nedlæggelse af Københavns Landbefæstningsværker —, og at vi maa have en alsidig Neutralitetsbeskyttelse for samtlige Landsdele. Dernæst vil ingen militær sagkyndig, paa hvilken Side han end staar i den Strid, der har raset om disse Forsvarslove, benægte, at det Forhold, der i Forsvarsordningen af 1909 er mellem Artilleri og Infanteri f. Eks. og den Udstyrelse, Hæren har med Skyts og Material, med Maskingeværer o. s. v., er fuldstændig uden nogen som helst Berettigelse efter de Erfaringer, der er gjort under Verdenskrigen, og at Hærorordningen af 1909, selv om man genoprettede den i dens fulde Udstrækning, vilde være ganske utidssvarende og ubrugelig.

Men der er et Moment til, som for mig har lige saa megen Vægt som det, jeg har fremhævet, og det er dette, at Hæren demoraliseres og ødelægges ved den forhaandenværende Usikkerhedstilstand. Man havde jo ventet, at der fra Folkeforbundet i Løbet af rimelig Tid kunde være kommet Direktiver med Hensyn til Ordningen ogsaa af de smaa Landes Forsvarsvæsen. Der er nu gaaet 4 Aar, siden Freden blev sluttet, og der er gaaet 2 Aar, hvor den nuværende Regering har siddet, men jeg kan ikke se, at man er kommet nærmere til virkelig at kunne vente saadanne Direktiver fra Folkets Forbund. Jeg tror ikke paa, at der er nogen nærmere Udsigt til, at saadanne i en nærmere Fremtid vil foreligge. Dertil tror jeg, at Modsætningen mellem de ledende Magter paa disse Omraader er for stærke, ligesom adskillige andre Grunde ogsaa taler for, at der ikke i nogen nærmere Fremtid er saadanne Direktiver at vente. Man kunde ikke i det uendelige vente derpaa, naar man maatte se, at under den forhaandenværende Usikkerhedstilstand smuldrede bogstavelig Hæren hen; der tabtes i Hæren blandt Hærens Befalingsmænd, baade hos Officerer og hos Underbefalingsmænd, enhver Tillid og Fortrøstning til Fremtiden. Man vidste ikke, hvad man havde at regne med, man kunde ikke sige, hvilke Udsigter der frøb sig, og hvorledes den endelige Ordning vilde blive. Det har givet sig Udslag i stigende Flugt fra Hæren, navnlig af de yngre, de bedste

og dygtigste Kræfter. Det er paa Grund af disse Forhold, at vi ikke har fundet det forsvarligt at fortsætte den afventende Tilstand længere, men har ment, at vi allerede i denne Samling maatte komme til en Ordning af disse Forhold.

Man har nu fra visse Sider villet frakende den foreslaaede Ordning enhver positiv Værdi. Det er jo allerede af flere ærede Talere fremhævet, hvor urigtigt dette er. Ikke selv den skarpe Kritik vil kunne nægte, at det nuværende Forslag, om end det indskrænker Hæren, om end det byder paa en beskednere Hærstyrke, hvilket var nødvendigt, naar Udgifterne og de personlige Byrder skulde lettes, trods denne Indskrænkning byder en væsentlig større Effektivitet for den Hær, der bliver tilbage, ved den ændrede Organisation og ved de Forhold, jeg har fremhævet: at Materiellet faar en saa betydelig Udvidelse i Henhold til de Erfaringer, der er gjort under Verdenskrigen, og at der i det hele taget i organisatorisk Henseende er taget Hensyn til de gjorte Erfaringer. Derfor er det, som ogsaa fremhævet af det ærede Medlem Hr. Parkov, at de militære sagkyndige i Militærkommissionen, om end de, som naturligt var, maatte mene, at det var for lidt — det vil næsten enhver Fagmilitær paa Forhaand mene —, fandt, at det var organisatorisk forsvarligt, hvad der her bydes.

Man har villet finde en politisk Svækkelse for Regeringen deri, at dette Forslag øjensynlig kun bliver gennemført med et ringe Flertal, Afstemningerne i Gaar varsler jo derom. Men jeg benægter, at dette er nogen rigtig Slutning, thi Forsvarslove har saa deres egen Skæbne her i dette Land. Det var saaledes under Behandlingen af Forsvarslovene i 1909 (*Rode:* Derfor faldt De i 1910). Hvad behager? (*Rode:* Deres Ministerium faldt i 1910. *Stemmer:* Nej, i 1909). (*P. Munch:* En Maaned efter Forliget). Jeg forstaar ikke, hvad det er, der menes. Men altsaa, de samme Erfaringer blev gjort i 1909, som der gøres nu. Man ser ved Forsvarsloves Behandling altid en ejendommelig Alliance, man kan maaske sige: en ufrivillig Alliance, Alliance mellem dem, der i Virkeligheden intet Forsvar vil have, dem, der i stærkere eller ringere Grad indtager Forsvarsnihilismens Standpunkt, og de allerivrigste Forsvarsvener, dem, der stiller de allerstørste Krav, dem, der møder med den ideale Fordring paa dette Omraade. Den Alliance saa vi i 1909, og den Alliance ser vi nu igen. Det er en